

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.325/2025/4. szám

A Debreceni Ítéltábla az Oppenheim Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Kiss M. Tibor ügyvéd, cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Kovács Loránd ügyvéd, cím) által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben sajtó-helyreigazítás iránti perében az Egri Törvényszék 12.P.20.044/2025/13. számú ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán folyamatban lévő másodfokú eljárásban meghozta a következő

í téletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperest arra kötelezi, hogy 5 (öt) napon belül a 2025.....-i „*CIKK CÍME*” című cikkel azonos betűméretezéssel és típussal, kommentár nélkül, tegye közzé a cikk megjelenési linkjén annak címe alatt és a lead felett mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 (harminc) napig a következő helyreigazító közleményt; egyidejűleg a 'portál neve'.hu internetes portál kezdőoldalán 24 (huszonnégy) óra időtartamban a „*Helyreigazítás a 2025. ...-i »HELYREIGAZÍTÁS SZÖVEGE*”

Mellőzi a felperes elsőfokú perköltségben és kereseti illetékben marasztalását és kötelezi a gazdasági társaság-t (cím), hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperes részére az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 2 211 597 (kétfmillió-kétszáztizenegezer-ötszázkilencvenhét) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak 31 500 (harmincegyezer-ötszáz) forint elsőfokú és 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az elsőfokú és a fellebbezési illetéket – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül kell megfizetni. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2017. május 2. és 2021. december 30. napja között a 'szervezet neve' (a továbbiakban: 'szervezet rövidített neve') elnöke volt.

[2] 2025. napján az alperes által szerkesztett <https://www.portál neve.hu> internetes oldalon megjelent „*CIKK CÍME*” című – videófelvétel közzétételére is utaló –, szerző nélküli írás, a 'MÉDIASZOLGÁLTATÓ NEVE' egyik riportjára hivatkozva azokat a közléseket tartalmazta, mely szerint 'KÖZLEMÉNY1'. Tartalmazta a közlemény, hogy 'KÖZLEMÉNY2'. Az írás azzal zárul, hogy 'KÖZLEMÉNY3'.

[3] A pert megelőzően a felperes eredménytelenül fordult sajtó-helyreigazítás iránti közlemény közzététele céljából az alpereshez.

[4] A perben a felperes a keresetében arra kérte kötelezni az alperest, hogy az általa megjelölt tartalmú helyreigazító közleményt a kifogásolt cikk megjelenésének megfelelő szedési módban, betűmérettel a cikk megjelenési helyén jelentesse meg, kötelezve arra, hogy az internetes portál főoldalán 5 napon belül tegye közzé kommentár nélkül a felperessel kapcsolatos valótlan híresztelés miatti közleményt, egyidejűleg annak szövegére

kattintással linkkel tegye közvetlenül elérhetővé a sérelmezett cikket és annak címe alatt, a lead felett helyezze el mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a sérelmezett közlés aktuális közéleti vitához kapcsolódó, kellő ténybeli alappal rendelkező vélemény.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 330 200 forint perköltséget, továbbá az államnak 36 000 forint kereseti illetéket.

[7] Az ítélet indokolása a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. §-ának (1) és (3) bekezdése, 12. §-ának (1) és (2) bekezdése felhívásával kifejtette: a kifogásolt cikk a felperes közéleti tevékenységével kapcsolatos véleménynyilvánítás. A sajtószerv egy közérdeklődésre számot tartó közügyben nyilvánult meg, emiatt ezen közlése a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű oltalmát élvezte. A cikk egészének a tényleges jelentéstartalma akként ragadható meg, hogy az új közéleti szereplő korábbi sportvezetői tevékenységét, azon cselekvőségét kritizálja, nem vitásan erőteljes szóhasználat, hogy szakított az elődei által követett és az újságíró szerint helyes gyakorlattal. Nem tehető olyan megállapítás, hogy az újságíró egyoldalúan, megtevesztésre alkalmas módon és egyben önkényesen is akként csoportosította vagy helyezte volna egymás mellé a felperes sportvezetői tevékenységére vonatkozó cselekvőségeket, hogy azok ténylegesen megváltoztatták volna ezen cselekvőségek ténybeli tartalmát. A sérelmezett alperesi közlés még csak közvetetten sem vádolta a felperest bűncselekmény elkövetésével.

[8] Összességében a közleményt az alperesi sajtószerv által erőteljes szóhasználat, megfogalmazott kritikaként, értékítéletként, egy országos közgyűléshez kapcsolódó véleménynyilvánításként értékelte, amely sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat. Mindezek alapján a keresetet alaptalannak találta.

[9] Az elsőfokon pervesztes felperest kötelezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024 (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti elsőfokú ügyvédi munkadíj az alperes javára, míg az előzetesen meg nem fizetett kereseti illeték az államnak megfizetésére.

[10] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adását.

[11] A fellebbezésében előadta: Megalapozatlanul, jogszabálysértő módon jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a per tárgyát képező kijelentés véleményként, tényekből levont következtetésként értékelhető és ezért az alperes nem köteles helyreigazításra. Megalapozatlanul helyezkedett arra az álláspontra, hogy a cikk egészének a tényleges jelentéstartalma szerint a felperes azon sportvezetői tevékenységének a kritikája az írás, hogy a felperes szakított az elődei által követett gyakorlattal akkor, amikor a neki járó tiszteletdíjat felvette. Ezzel szemben a közlések a szabad véleménynyilvánítás határait egyértelműen túllépő valótlan kijelentések, tényállítások, figyelemmel arra, hogy objektíve bizonyítható tényekkel ellentétesek. A cikk egésze, konkrét bűncselekmény megnevezése nélkül is, annak különösen a „KIFEJEZÉS1”, a „KIFEJEZÉS2”, a „KIFEJEZÉS3”, a „KIFEJEZÉS4” szófordulatokkal vékony ténybeli alap nélkül a jogellenes felperesi magatartást állítja. Egy közérdeklődésre számot tartó közügyben sincs magasabb szintű törési kötelezettsége a közszereplőnek a valótlan tényállításokkal szemben. Hangsúlyos a cikk címe, amely a 'CIKK CÍMRÉSZLETE' az olvasó figyelmét felkelteni hivatott, valótlan tartalmú

kijelentést foglal magában és az még akkor is alapot adna helyreigazításra, ha amúgy a cikk egészével nem lenne összhangban.

[12] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatának felhívásával kiemelte: a sajtótól elvárható a közérdekű ügyekkel kapcsolatos információk és eszmék közlése. Ennek során pedig akár bizonyos fokú túlzás vagy akár provokáció használatához, vagy némileg mértéktelen nyilatkozatok megtételéhez is folyamodhat. A sérelmezett közlés közügyben kifejezett véleménynyilvánításként értékelendő, amely miatt nincs helye sajtó-helyreigazításnak. Az újságíró a sérelmezett közléssel a felperes azon magatartását kritizálta, hogy míg a 'szervezet rövidített neve' más vezetői a tiszteletdíjukról való „lemondással”, az adófizetők zsebében hagytak egy igen jelentős összeget, addig a 'KÖZLEMÉNY4'. Tekintettel arra, hogy a felperes volt az úttörője az elnöki tiszteletdíj igénybevételének, a sérelmezett közlés kellő ténybeli alappal bíró értékítélet, újságírói vélemény az alperes részéről. Kétségtelen, hogy a „KIFEJEZÉS5” értékelhető egyrészt jogszerűtlen, akár bűncselekmény gyanúját felvető kifejezésként is; de nem ez az egyetlen, a közgondolkodásban előforduló értelmezési lehetőség, hanem a közcél megvalósulását nem eredményező pénzköltést, pénzfelhasználást is jelentheti. Összességében a sérelmezett közlés lényegében azt a kritikát fejezi ki túlzó, de a valósághoz köthető formában, hogy a közérdek szempontjából előnyösebb felhasználási mód is létezik a 'szervezet rövidített neve' pénzei kapcsán, amennyiben annak elnöke nem veszi igénybe a tiszteletdíj felvételének lehetőségét. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes az őt érintő közlések tartalmát magára nézve sérelmesnek tartja, nem teszi megállapíthatóvá a személyét érintő jogsérelmek bekövetkezését. A szerző a felperes által sérelmezett értékítéletével a társadalmat is megosztó közéleti vitához kapcsolódó véleményét fogalmazta meg, amely a vélemény szabadság oltalma alatt áll.

[13] Az ítéltábla a fellebbezést megalapozottnak találta.

[14] Nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a sérelmezett cikk olyan közügyekben kifejtett véleménynyilvánításnak minősülne, amelyet a felperes túrni volt köteles, ezáltal nem adott alapot a helyreigazításra kötelezésre.

[15] A sajtó-helyreigazítás a polgári jog különleges, a nyilvánosság előtt okozott jogsérelmek hatékony orvoslására képes személyiségvédelmi eszköze. Ha valakiről egy médiatartalomban – azaz médiaszolgáltatás során, valamint sajtótermék által kínált tartalomban – olyan tény állítanak, híresztelnek, amelynek valósága nem megalapozott vagy való tény hamis színben tüntetnek fel, rövid határidőben igényt terjeszthet elő arra, hogy olyan helyreigazító közlemény jelenjen meg, amelyből kitűnik, hogy a sérelmezett közlés mely tényállítása meg-alapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ezzel szemben melyek a való tények.

[16] Mindenekelőtt hangsúlyozza az ítéltábla: bár gyakori a sajtó-helyreigazítási perekben a tűrés kötelezettség alátámasztására az érintett közéleti szereplői minőségére vagy a közéleti vitában tett közlésekre hivatkozás, valójában ennek a helyreigazítási kötelezettség tekintetében jelentősége nincs. A közéleti szereplőnek a tevékenységét minősítő értékítélettel, bírálattal szemben valóban fokozott tűrés kötelezettsége van, de ez a fokozott tűrés kötelezettség csak az értékítélet, a tevékenység minősítésében jelentkező következtetés vonatkozásában áll fenn, a valótlan tényállításokat a közéleti szereplő sem köteles túrni. [36/1994 (VI.24.) AB határozat] Megjegyzendő, ugyanez a következtetés irányadó egyébként a személyiségi jogi jogviták a jóhírnév sérelmére alapított felróhatóságtól független szankcióinak érvényesítésére is; a tűrés kötelezettség a véleménynyilvánításokkal, azok meghatározott fokával kapcsolatban értelmezhető, amely viszont sajtó-helyreigazítási per alapja nem lehet. A sajtó által tárgyalt közérdeklődésre számot tartó esemény ténye nem

mentesíti a sajtószervet azon kötelezettsége alól, hogy a véleménynyilvánításai alapját képező tényekről a valóságnak megfelelően tájékoztasson. [Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.575/2022/3.]

[17] Helyesen helyezte arra a hangsúlyt a fellebbezés, hogy a közlemény szövege tényközlésnek vagy véleménynyilvánításnak tekintendő-e, ebben a részben viszont a következetes bírói gyakorlat szempontjait az elsőfokú bíróság helytelenül alkalmazta és értékelte.

[18] A valótlan tény állítása a valóság meghatározott mozzanatára – így megtörtént eseményekre, létező adatokra, fennálló élethelyzetre – tett határozott, saját tudomásként tett közlés. A tény és a vélemény megkülönböztetése a bírói gyakorlat egyik különös jelentőségű kérdése. A két fogalom jellemző elhatárolása szerint a tény a való világ része, annak valamely objektív – az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. Vitás esetben a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett – lényegében az Emberi Jogok Európai Bíróságának már 1986-ban a *Lingens kontra Ausztria* ügyében hozott ítéletével [*Lingens kontra Ausztria*, EJEB 9815/82 sz., 1986. július 8.] kialakított és a *Csánics kontra Magyarország* ügyben [*Csánics kontra Magyarország*, EJEB 12188/06 sz., 2009. január 20.] is hivatkozott – bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlanága bizonyítható, az tényállítás, amelynek valóságtartalma pedig nem bizonyítható, az vélemény. [Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.746/2010/2.]

[19] A bírói gyakorlat jogfejlesztő értelmezése – különösen a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettek alapján – a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint veszi figyelembe. A sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Ebből következik az egyes jogviták megoldása során alkalmazandó tartalmi értelmezés és a szövegkörnyezetben értelmezés követelménye, kiegészülve az érintettre méltányos értelmezés jogalkalmazói szempontjaival. Az utóbbi alapján amennyiben egy közlésnek több értelmet lehet tulajdonítani, akkor elsődlegesen azt kell alapul venni, amely a sajtóközleményben érintett számára kedvezőtlenebb. Ennek az értelmezésnek a kiinduló alapja, hogy a félreértelmezhető közlések esetén a sajtónak van, az érintettnek pedig nincs lehetősége az értelmezési nehézségeket feloldani. Mindez nem azt jelenti, hogy a sajtóban ne jelenhetnének meg szakmai, társadalmi viták eltérő – akár tényeken alapuló – álláspontjai, azonban a sajtónak a felelősség elkerülése érdekében ilyen esetekben törekedni kell az eltérő álláspontok ütköztetésére.

[20] Kétségtelen, hogy a vélemény és a tény elhatárolása a legjellemzőbben akkor vetődik fel, amikor a sajtóközlemény nem állítja vagy hírszteli a valótlan tényeket, hanem a sérelemhez a való tény hamis színben történő feltüntetése vezet. Ebben az esetben ugyanis a közlemény formailag éppen az ellenkezőjét kívánja megjeleníteni, mint amire a tartalma irányul. A szöveg egészének, az egyes részleteknek, a közlemény mondanivalójának alapos és pontos elemzése alapján dönthető el, hogy a tények csoportosítása, válogatása megvalósítja-e a hamis színben történő feltüntetést vagy sem. [Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.059/2022/3., közzétéve: BDT 2022.4518]

[21] Nem lehet eltekinteni, hogy az utóbbi években – az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlata alapján – a hazai rendes és alkotmánybírósági gyakorlat kiemelt jelentőséget biztosít a cím külön értelmezésének. Kétségtelen, hogy a sajtóközlemény szerves része a cím, a cím nem egy a közlésben érintett mondatok, iratok közül, hanem az érintettek

figyelmének a felkeltésére alkalmas közlésrész, ezért nem vitásan egy cikknek a címe önálló jogi jelentőséggel is bír. [3214/2020. (VI. 19.) AB határozat, Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.042/2021/4.] Mint ahogyan azt a 3485/2022. (XII. 20.) AB határozat iránymutatóan kifejti: A cikk címének a célja a figyelemfelkeltés, amely egyfelől közvetíti a cikk fő üzenetét, másfelől arra ösztönöz, hogy az olvasók (ha az online formában érhető el) megnyissák azt. Erre tekintettel kell a cikk címét önállóan is vizsgálni. A címben azonban szükségképpen a leegyszerűsítő megfogalmazás, és sok esetben a pontatlanság is. E körben ezért mind a figyelemfelkeltés indokolt mértéke, mind a tartalom lényegi megragadásának szüksége behatárolja a címadás pontosságát. E tekintetben nem annak van jelentősége, hogy a cím pontatlanságát vagy leegyszerűsítő jellegét ellensúlyozza-e a cikk tartalma, hanem annak, hogy önmagában nem félrevezető-e a cikk címének megfogalmazásmódja.

[22] Az előző szempontrendszer alapján a sérelmezett sajtóközleményből, különösen annak a külön jelentőséggel bíró címéből, a cikk szövegezésének felépítéséből és összegzéséből az olvasó azt a következtetést vonhatja le, hogy a 'KÖVETKEZTETÉS1'. A cím határozottan és egyértelműen utal a közpénz a funkcióhoz kapcsolódó eltüntetésére, amelyből az olvasó az ezt követő, törvénytelenégeket leleplező írásra következtet. A sajtóközlemény ezt követő tartalma bár kétségtelenül felhívja az egyéb vezetők díjazás nélküli tevékenységét, de ezzel sem ellensúlyozza a cím megfogalmazását – bár annak a cím önálló jelentéstartalma miatt nem is lenne jelentősége –, hanem a „KIFEJEZÉS1” a „KIFEJEZÉS6” a „KIFEJEZÉS7” kitételek feltüntetésével továbbra is fenntartja a közpénzek jogszabályellenes költésére felköltött olvasói érzetet. Különösen erősíti a tényközlésekre utalást az a felépítés, amely a felperes újabb közéleti szerepvállalásának kritikai megközelítését „KÖZLÉS3” szöveggel zárja. A szövegkörnyezetben való, az érintettre méltányos tartalmi értelmezés alapján ekként a helyes értelmezés szerint a közlemény a felperest érintő tényeket közölt. Mivel pedig a tények megalapozottságára az alperes nem is ajánlott fel bizonyítást, ezért köteles a tények helyreigazítására.

[23] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest kötelezte az internetes közlésekkel kapcsolatban kialakított bírói gyakorlatnak megfelelő módon a kereset szerinti helyreigazító közlemény közzétételére.

[24] A fellebbezés eredményre vezetett, ezáltal a felperes mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban pernyertes lett, ezért mellőzte az ítéltábla a felperes elsőfokú perköltségben és kereseti illetékben marasztalását és a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése szerint – figyelemmel a Pp. 499. §-ának (1) bekezdésére – kötelezte az alperes részéről a szerkesztői felelősséget viselő kiadót a felperes felszámított és megfelelően igazolt, az Ükr. 4. §-ának (1) bekezdése folytán kérelem hiányában nem mérsékelhető, az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján meghatározott összegű költségei – az elsőfokú eljárásban 18,5 munkaóra alapján 1 181 721 forint + áfa munkadíj és 12 400 forint készkiadás, a másodfokú eljárásban 8,5 munkaóra alapján 549 930 forint + áfa munkadíj, mind összesen 2 211 597 forint viselésére.

[25] A Pp. 101. §-ának (1) bekezdése értelmében az Itv. 62. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján tárgyi illeték-feljegyzési jogos perben feljegyzett, az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) és c) pontjai, valamint 46. §-ának (1) bekezdése szerinti – az új jogszabályi rendelkezések folytán nem az elsőfokú bíróság által számított 36 000 forint, hanem 31 500 forint – összegű kereseti és 48 000 forint összegű fellebbezési illeték megfizetésére az ítéltábla a kiadót kötelezte a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint.

Debrecen, 2025. július 24.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Szilágyiné dr.
Karsai Andrea s.k. bíró